

Asia: Eteläisen Rannikko-Pohjanmaan kalatalousalueen poikkeuslupahakemus merimetson munien öljyämiseen Juckasgrynnanilla (VARELY/594/2025)

Varsinais-Suomen ELY-keskus

kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi,lajisuojelunpoikkeusluvat.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää Luonnonvarakeskusta ottamaan kantaa, onko Merenkurkun alueen merimetsojen munien öljyämistä Juckasgrynnanin koloniassa sekä merimetson vaikutusta ahvenkantoihin ja -saaliisiin arvioiva lausunto (Luke 463/00 04 05/2024) ajantasainen koskien Varsinais-Suomen ELY-keskukseen 24.1.2025 vireille tullutta Eteläisen Rannikko-Pohjanmaan kalatalousalueen poikkeuslupahakemusta (VARELY/594/2025).

2 Lausunto

Luonnonvarakeskus toteaa, että lausunto 463/00 04 05/2024 on edelleen ajantasainen. Täydennyksenä todettakoon, että pesivien merimetsojen määrä Juckasgrynnanin koloniassa kesällä 2024 oli 1489 pesää, kun vuosina 2022 ja 2023 pesiä ei ollut yhtään. Poikastuotto Juckasgrynnanilla poikkeuslupatoimenpiteiden vuoksi kesällä 2024 jäi todennäköisesti vähäiseksi. Juckasgrynnanin kolonia sijaitsee Eteläisen Kaupunginselän alueella, joka on todettu merkittäväksi ahvenen lisääntymisalueeksi. Alueella vuoteen 2024 asti voimassa olleelle ensisijaisesti ahvenen kutuajan suojaamiseen tarkoitetulle kalastuskiellolle on haettu jatkoa ja päätös on valmistelussa Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa.

Juckasgrynnanilta noin 17 km etäisyydelle sijaitsevassa Sommarögrundin koloniassa pesiä vuonna 2024 todettiin aiempaa vähemmän, 881 pesintää. Pesintöjen määrä koloniassa on noin puolittunut aiempien vuosien tasosta. Lisäksi vähäisiä pesintämääriä on todettu pienissä saarissa ja merimerkeissä. Merenkurkussa tilastoruudun 23 alueella pesintöjen yhteismäärä vuonna 2024 oli siten hieman suurempi kuin viiden vuoden keskiarvomäärä.

Kaupallisen kalastuksen ahvensaaliit lausuntoaluetta ympäröivällä tilastoruudulla 23 olivat vuonna 2024 ennakkotiedon mukaan noin 85 tonnia, eli hieman suuremmat kuin edeltävänä kolmena vuonna.

Aiempien poikkeuslupatoimenpiteiden voidaan arvioida vähentäneen merimetsojen pesintämääriä sekä heikentäneen pesintätuottoa Juckasgrynnanin koloniassa. Poikkeuslupatoimien vaikutusta kalastukseen tai saaliisiin ei ole tutkittu, ja kaupallisen kalastuksen saaliiden perusteella muutosta aiempaan ei ole juuri tapahtunut. On huomattava, että tilastoruudun 23 sisällä myös Sommarögrundin koloniassa pesivät merimetsot voivat vaikuttaa myös Eteläisen Kaupunginselän ahvenkantaan. On mahdollista, että ilman aiempia poikkeuslupatoimia alueen merimetsomäärä olisi nykyistä suurempi ja siten vaikutukset alueen ahvenkantoihin laaja-alaisempia.

Merimetsojen ampumisen osalta voidaan soveltaa Luonnonvarakeskuksen KHO:lle jättämää lausuntoa 1988/00 04 05/2024, jossa otettiin kantaa

pesimäkauden jälkeisen metsästyksen vaikutukseen merimetsoon ja kalastukseen. Luonnonvarakeskuksella ei ole käytettävissään tutkimusaineistoja, joilla syysmetsästyksen vaikutuksia kalakantoihin tai kalastukseen voitaisiin arvioida. Ampumalla linnut hätistetään liikkeelle ja saadut vaikutukset ovat todennäköisesti paikallisia ja vaihtelevat kestoaltaan. Ampumalla voidaan vaikuttaa lähinnä yksittäisiin kalataloudelle aiheutuviin haittoihin tai siirtää ne muualle, eikä se ole perusteltua, ellei toimenpiteen kohteena oleva alue ole kalataloudellisesti huomattavasti arvokkaampi kuin useimmat ympäröivät alueet, jolle linnut siirtyvät.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luonnonvarakeskuksen aiempi lausunto on ajantasainen ja ampumisen vaikutusten osalta Luonnonvarakeskuksen näkemys on esitetty lausunnossa 1988/00 04 05/2024.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 06.03.2025 klo 15:14:52.

Lausunnon valmistelija(t):

Lari Veneranta

Andreas Lindén, Mats Westerbom

Liitteet:

Tiedoksi: